

OPENBAAR MINISTERIE

College van procureurs-generaal
Voorzitter

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Directie Transitie Diepe Ondergrond
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

Datum 4 maart 2025
Onderdeel Afdeling Kwaliteitontwikkeling, advisering en toetsing
Ons kenmerk PaG/KOAT/19876
Onderwerp Advies inzake uitvoeringswet methaanverordening

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden.

Geachte [REDACTED],

Bij brief van 16 december 2024 heeft u namens de minister van Klimaat en Groene Groei het College van procureurs-generaal verzocht te adviseren over het conceptwetsvoorstel uitvoeringswet methaanverordening. Dit wetsvoorstel is nodig om uitvoering te geven aan de verordening (EU) 2024/1787 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 inzake de vermindering van methaanemissies in de energiesector en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/942. Voor het openbaar ministerie is relevant dat het met wetsvoorstel de Wet economische delicten (hierna WED) wordt gewijzigd waardoor overtreding van bepaalde verplichtingen uit verordening 2024/1787 strafbaar worden gesteld.

Het College verzoekt de minister om nader toe te lichten waarom de overtreding van de in het wetsvoorstel genoemde verplichtingen uit de verordening strafbaar worden gesteld. In de strafbaarstelling in de WED wordt verwezen naar artikel 33 lid 5 van de verordening. Uit die bepaling volgt dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat er een sanctie kan worden opgelegd voor overtreding van de voorschriften die artikel 33 lid 5 verordening worden opgesomd. In de verordening wordt niet voorgeschreven binnen welk kader deze sancties moeten worden opgelegd. In de memorie van toelichting staat dat de minister het nodig acht overtreding van de voorschriften naast een bestuursrechtelijke overtreding ook als strafbaar feit aan te merken. Daarmee is gekozen voor een duaal stelsel. Een eerste reden die voor de strafbaarstelling van de gedragingen wordt gegeven is dat het strafrecht een afschrikkende werking heeft. Dit wordt niet verder uitgewerkt. Verder wordt benoemd dat het niet voldoen aan de voorschriften een directe aantasting van het milieu vormt. Het is niet zonder meer duidelijk hoe dit zich verhoudt tot de keuze voor een strafbaarstelling.

Het College wijst erop dat de inzet van het strafrecht het ultimatum remedium is. Het strafrecht kan worden ingezet als andere vormen van gedragsbeïnvloeding onvoldoende blijken te zijn om het gedrag van burgers en bedrijven daadwerkelijk te veranderen. De vraag rijst waarom ten aanzien van de strafbaarstelling in het onderhavige wetsvoorstel niet zou kunnen worden volstaan met een bestuursrechtelijke handhaving en sanctionering van de voorschriften uit de verordening. Die vraag geldt voor het nalaten van het voldoen aan de maximale methaanintensiteitswaarden (artikel 33 lid 5 onder p), waarop door de toevoeging aan artikel 1a onder 1 WED een maximale gevangenisstraf van zes jaren komt te staan (artikel 6 lid 1 onder 1 WED). Die vraag geldt ook voor het niet voldoen aan de overige (registratie)verplichtingen die moeten worden opgenomen in artikel 1a onder 3 WED, waarop een maximale gevangenisstraf van twee jaren komt te staan (artikel 6 lid 1 onder 3 WED). Waaruit blijkt dat de afschrikkende werking van het strafrecht nodig is om de normadressaten van de verordening tot ander gedrag te dwingen? Is de aantasting van het milieu door de overtreding van deze voorschriften dermate ernstig dat dit via het strafrecht dient te worden aangepakt? Om welke schade gaat het dan? En kan het strafbaar gestelde gedrag niet via bestaande strafbaarstellingen worden aangepakt, zoals bijvoorbeeld valsheid in geschrifte (artikel 225 Sr)?

Uitvoeringsconsequenties

Het College verwacht dat voor zover de nieuwe strafbaarstellingen zullen leiden tot nieuwe strafzaken, het aantal zaken beperkt blijft. Deze strafzaken kunnen worden afgedaan binnen de bestaande capaciteit.

